

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videókra küldve:	
Helyben.	10 kor. — fill.	Egy évre	16 kor. — fill.
Egy évre	5	Fél évre	8
Fél évre	2	Negyed évre	4
Negyed évre	1	Egy nora	1
Egy óra	—	Egy óra	—
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Megszólalt a Rákóczi lelke.

Az osztrák szolgaság korcs korszakában a Rákóczi esztendeje tehát még sem fog nyomtalanul peregni alá az idő homok óráján.

Nagy Rákóczi támadásának 200 éves fordulóján a nemzetet, hazát védő kuruczok ismét alkalma nyílik küzdeni az elbizakodott szolgalelkű labancz-csal, melynek ma másként kormány-párt a neve.

Az osztrák generálisok és czimboráik pénzéből, véréből akarják teljesen kifosztani ezt a kimerült magyar népet, melyet az újabb katonai terhekkel és adóemeléssel a hazából való szökésre kergetnek a haszon- és kegylesi labanczok.

A képviselőházban az ellenzék, a kurucz tábor, irtóharczót indított ezen nemzetpusztító nyomorult merénylet ellen és a nemzet helyeslő morajjal buzdította és buzdítja a további szent harcra a küzdőket, kiket a nagy Rákóczi esztendőjében a Rákóczi lelke ihlet; sőt a Rákóczi lelke tegnap meg is szólalt az országházban a harangszavu Barabás Béla ajkán.

A nemzet várta ezt a szót. Nem az alattomos megalkuvás, de a bátor harc, az igazság hadüzenete

ez a labanczármanykodók, nemzetrontók ellen, kik, a rebesgetés szerint, az ígéretések mézes madzagával akarják guzsba kötni az ellenzékét a további harcztól.

Most már azonban magokat köthetik fel az ármanykodás mézes madzagára. A Rákóczi Ferencz alkut nem ösmerő lelke zendült meg a függetlenségi pártvezér, a harangszavu Barabás Béla ajkán, ki himezés-hámozás nélküli kurucz őszinteséggel jelentette ki, hogy a függetlenségi párt tovább küzd a katonai javaslatok ellen és minden eszközt felhasznál, hogy ez a javaslat törvényerőre ne emelkedhessék. Az ellenzék a nemzet akaratát védi. A nemzet akaratát pedig azon feliratokban nyilvánult meg, melyet a városok és vármegyék intéztek a képviselőházhoz a katonai javaslatok ellen. Ha tehát békét akarnak: vegyék le a napirendről a javaslatot vagy pedig oszlasák fel a házat és a választásoknál majd látják, kívánja-e a nemzet az újabb katonai terheket. Tehát hiába híresztelik, hogy leszerel a függetlenségi párt. Az ellenzék tovább küzd a nemzetgyilkolás ellen és győzni fog.

A keseredett, koldustarisznyás magyarságvárván-várta ezt a bátor szót. Ha ti megrontásunkra törtök, kiméletet

nem ösmertek népünk iránt, hát legyen harc és a Rákóczi esztendejében újra ébred a dicső kurucz világ.

Magyarok ébredjétek! Vigyázzatok! Készen álljatok! Mert a harangszavu Barabás Béla ajkán hozzátok szólott nagy Rákóczi lelke, mely eddig szenvedett nemzete, hazája romlása miatt, de most kezdi újból sasszárnyát emelni, midőn látja, hogy a magyar önérdetet, a magyar becsületet, magyar bátorságot, magyar okosságot nem képesek megfojtani, félrevezetni a Judás csókos, osztrák hitesei fejérvári—széllel bélelt gyász labanczok.

Ifjabb Móricz Pál.

Hivatalos közjogírás.

Irta: **Kalmár Antal dr.**

Beöthy Ákos nagy történeti munkájában azt mondja, hogy a Széchényi kultusz „hivatalosnak nevezhető felfogás alapján ment át a köztudatba.” Megállapítható, hogy ezzel a hivatalos felfogással írónak meg a tudományos magyar közjogi munkák is, de meg az újabb magyar történeti művek is.

Csodálatos jelenség azonban az, hogy míg a magyar nép nagy tömege egyenesen elveti az 1867: XII. törvényczikkelyen alapuló közjogi elméletet: addig ebből a nagy tömegű magyarságból 35 esztendő alatt még — nem találkozott eddig senki, aki Ma-

Merengés.

Miből lett a végtelen tenger?
 Bizonyára könnyből válhatott,
 Melyet a fájdalom kohója
 Oldott föl s a földre hullatott.

Azért teremnek tán a mélyben
 A halvány-fényű gyöngyszemek,
 Mert a könnyé vált fájdalomra
 Mélységes boru ereszkedett?

Hiába remeg fény a gyöngyön,
 Káprázat az, hamis csillogás:
 Hisz a holt szemben is benn ragyog
 A visszatekintő elmulás!

És mivé lesznek a sóhajok?
 Csalfa szivárvánnyá vállanak?
 Vagy délibáb leszen belőlük —
 Fény buborék, a mely szétszakad?!

Avagy felhökké válnak talán —
 Feketévé, mint az éjszaka,
 Melyekből dörögve tör elő
 A boszúnak villám ostora?!

Vagy siró szellőt lehelnek szét,
 Mely tört virágon, sirokon jár? —

Orkánt, az érzelmek tengerén,
 A tépett szivek vérharmatán?!

De hátha csillag lesz belőlük?
 Azért remegnek a csillagok?
 S ezek sirják tán a földre,
 Fájdalmukban, a mézharmatot?

Fél tán a csillag, hogy úgy remeg?
 Neki is van sújtó végzete?
 A boldogság csak szálló ige
 S a mulás mélybe hull vele?!

Es valjon lesz e elmulása
 A kételynek, mely lelkemen rág?
 Nem-e buborék a jövő —
 Üres káprázat, letört virág!

(Budapest.)

Lakatos Károly.

A holló.

A holló a gyász madara,
 Hirnöke a télnek,
 Azt jelenti: győz a halál,
 Pusztulás az élet.

Hogyha látom őszi szélben
 Kavarogva, szállva,
 Mintha nehéz, terhes felhő
 Volna gyászos szárnya.

Ott borongna hazám felett
 Komoran, setéten,
 Vészt hirdetve, vihar dulta
 Ködbe vesző égen.

El-elszórja őket a szél
 Keletre, nyugatra.
 Majd meg újra összeveri
 Gomolygó csapatba.

Édes hazám, Magyarország,
 De borus az eged!
 Egyre csak gyül, tornyosodik
 A felhő feletted!

Roskadozó, beteg fa vagy
 Idegen talajban,
 Csuda, hogy még állva állsz az
 Ezredes viharban.

Egyik ágad másikatól
 Elszívja a nedvet,
 S megbénulva az anyatörzs
 Szárad, rohad, redved.

gyarország tudományos közjogát önálló állam alakulásunk alapján írta volna meg. Ellenben a hivatalos felfogáson alapuló közjogi művek valósággal elárasztják az országot s többnyire nemzetietlen közjogi felfogással tömik, sőt metelyezik meg a nemzet ifjúságát. A politikában tulságos sokat is küzdünk ezek ellen a doktrinák ellen — ellenben a tudományos közjogi irodalomban azokat senki meg nem czáfolja, azokat senki meg nem támadja.

Ennek tulajdonítható, hogy ez a hivatalosnak nevezhető közjogírás mindinkább merészebb lesz s némely — különösen az ország függetlenségét hangoztató — banális frazis odadobása mellett, a tudományosság álörzcasága alatt vakmerően képtelen doktrinákat inaugurál a magyar közjogba.

A közjogi visszahatásnak azonban be kell következni s b u k n i kell azon közjogírási rendszernek:

hogy a Habsburgoknak önkényuralmi imperiálizmusa a nemzeti jogoknak a királyi felségjogokba való ö n k é n t e s átviteléből állott. (Millenáris Történet X. 575. l.);

hogy a közös ügyeknek kormányzati uton való elintézésére az 1867: XII. t.-cz. előtt és az 1848-iki törvényhozás alapján és még inkább az előtt központi: azaz oly kormányközegek voltak hivatva, melyeknek hatásköre mind Magyarországra, mind Ausztriára vonatkozólag kiterjedt s amelyek közösek voltak. (Dr. Polner Ödön: A közös-ügyek. 28. l.);

hogy a 67-es törvényhozás — a 48-as törvényhozásnak közjogilag emelkedése és nem esése. (Beksics Gusztáv: Dualizmus, 48. l.);

hogy az 1867. közjogi értelemben nem más, mint az 1848-nak a megújulása. (U. o.);

hogy a pénz- és véradó kivételével — a magyar alkotmány értelmében — a magyar törvényhozás rendelkezési joggal nem bírt a nemzet ivederője fölött. (U. o. 43 l.);

hogy a közös ügyek közjogilag léteznek már 1527 óta. (U. o. 81. l.);

hogy a közös védelemnek közös hadserege egyenesen a pragmatika szankcióból folyik. (Ez a képtelen tantétel minden közjogi tankönyvben benne van);

hogy a közös közjogi kormányzatok szintén a pragmatika szankcióból folytak. (U. o.);

hogy a közös közjogi kormányzatok német áradata a magyar királyi felségjogokból folyik. (U. o., de különösen Beksics tanítása);

hogy az állandó katonaságot behozó 1715: VIII. t.-czikkely teremtette meg a császár-királyi közös hadsereget. (Dualizmus, 121. l.);

hogy a német-római császári armádia, a magyar ezredeknek törvénytelen beolvastása daczára, Magyarországon törvényesen állt fenn. (Dualizmus, 42. l.);

hogy Magyarországnak a Habsburgiak alatt közjogilag nem létezett magyar hadserege. (U. o. 121. l.);

hogy a magyar nyelvű magyar hadseregnek 1867-ben való felállítására a hadsereg vizskekciója lett volna. (Andrássy Gyula: Az 1867-iki kiegyezésről, 164. l.);

hogy a magyar katonai felségjogok az uralkodó által nemzeti tartalmuktól megfoszthatók. (Ez Beksics általános tanítása.);

hogy a magyar király, magyar katonai felségjogával fogva teheti a magyar hadsereg magyar nyelvet — némett. (Beksics: Közjogunk és nemzeti törekveseink, 121. l.);

hogy a közös közjogi kormányzatok német tengerében magyar szuverenitás nyilatkozik meg. (Dualizmus, 106.);

hogy létezhetik csorbítatlan államhatalmi szuverenitás (pl. a közös hadseregben) a nemzeti nyelv szuverenitása nélkül. (Andrássy és Beksics általános tanítás.);

hogy a közös közjogi kormányzatokban nem az állami végrehajtó hatalom (executiva potestas), hanem csak a közös ügyeknek szimpla „gyakorlása“ és azoknak csak alsórendű „igazgatási szervezete nyilatkozik meg. (Beksics és Andrássy tanításai; de Apponyi Alberté is: Annuaire du Parlement; meg Kmety Károlyé is: „A magyar közjog tankönyve. 458. l.);

hogy a német közös közjogi kormányzatok a magyar állami szuverenitást nem csorbítják. (Minden közjogi tankönyv ezt a hamis felfogást tanítja.)

Ezek csak taláalomra kikapott főbb közjogi tételek; és bizonyára csak a nagy tömegű verbéli magyarságnak eddigi élhetlensége az, hogy ezek az istentelen és hamis közjogi doktrinák bacillusok módjára vigan lubiczkolhatnak a magyar közjogi tudományosságban s megfertőztetik a nemzet ifjúságát.

De ezen közjogírási rendszer mellett b u k n i kell azon történetírási rendszernek is:

hogy a pragmatika szankció meg nem értése miatt kellett bekövetkezni a forradalomnak. (Dualizmus, 121. l.);

hogy a nemzet és dinasztiaja közötti háromszázados viszálynak az volt az egyedüli alapindoka, mert a közös ügyek (?) kezelésének a módja (a la 1867) nem jelöltetett ki. (Millenáris Történet, X. kötet, 661. l.);

hogy Kossuth Lajos „beszámíthatatlan“ politikai volt. (Millenáris Történet 612. l.);

hogy Kossuth Lajos „nemzetgyilkos“ politikai volt. (Andrássy Gyula: Az 1867-iki kiegyezésről, 42. l.);

hogy valóságos lenézés számba megy, ha valaki történeti forrásul Kossuth Lajos iratait használja. (Jogállam, I. k., 839. l.);

hogy „a magyar nemzet szűkkeblősége, egoizmusa és szűk látóköre, a Habsburgok világbirodalmi érdekeinek támogatásában még a lehetőségnek, még a méltányosságnak a határáig sem ment el. (Andrássy i. m. 227. l.);

hogy Wesselényi és Lovassy nótape-

reiben hozott marasztaló ítéletek a corpus jurisbeli törvények alapján valóban meg is állanak s Szögyény-Marich László csak a törvények szerint cselekedett, midőn az elítéltetésre szavazott. (A Magyar Hirlap 1902. december 14-iki számában mondja ezt a kvalifikálhatatlan szentenciát — Ignotus. Igotusnak azonban nemcsak az aulikus Szögyént, hanem a még 1861-ben kiadott Kölcsey munkáinak VIII. kötetét és ebben Wesselényi mesteri védiratát is el kellene olvasni, de meg Deák Ferencz I. kötetét is (133., 256. l.) nemkülönben az 1835-ik évi országgyűlési traktusokat is elismeri és végül a Corpus Jurist is tudni kellene, mielőtt ítéletet kimondotta volna. Mert tudni kell azt, hogy a régi magyar közjog alapvető tételei szerint szóval sem felségsértést, sem hűtlenséget nem lehet elkövetni. Wesselényi és Lovassy pedig csak beszéltek);

hogy az aradi tízénháromnak s a többi magyar Gógotákon elvérzett mártiroknak egy imperator étikai kötelességérzetből kifolyólag kellett meghalni. (Millenáris Történet X. k. 515. l.);

hogy a 18 évig tartó önkényuralom egy nagy és nemes szív erkölcsi kötelességérteinek nemes kultuszából fakadt, (Millenáris Történet, 514., 515. l.)

Az ilyen és ezekhez hasonló közjog-és történetírásnak perverz tételeit kötettszámra czítálhatnók. A történeti visszahatás Beöthy nagy munkájával már megkezdődött s vaj támad e közjogírástunkban is egy második Beöthy Ákos?

Debreczeni kistükör.

(Csiky Lajos tanár.)

„A protestantizmus és a nők“ című füzet érdemes írója rászolgált néhány méltányos és méltató sorra.

* Csiky Lajos még javakorbéli férfit és a nélkül a balszerencsés alapítási emlékü Ferencz József rendi lovag keresztje nélkül is telivér lovag ö a nők körül, kikhez „a protestantizmus és a nők“ című, minden helybeli könyvkereskedésben kapható, érdekes röpiratában így szól:

— Azt mondják, hogy a protestantizmus a hideg, a ridek értelem vallása. Ám legyen úgy! De akkor jöjjetek ti nők segítségünkre nekünk férfiaknak: hintsétek be vallásunkat meleg, csillogó kedélyetek aranypor-szemeivel . . .

Érző szívü, költői lelkü férfi, a nők igazi lovagja birja csak ennyire méltányolni a bájos, a gyöngéd nők nyújtotta segítséget és erőt, melyet, sajnos, egyházunkban sok ideig parlagon hagytak; talán azon régi góromba elv alapján, hogy fogja be a száját az asszony az eklézsiában?.

Csiky Lajos doktort, a theol. akadémia érdemes tanárát, a nőkhöz intézett e mondásáért irányító nyilatkozataért is becsülöm; de becsülöm őt, mint mozgékony, sokoldalulag tevékeny, a némely sikertelenségek és még több csipős bírálatok daczára is csüggedhetetlen, fáradhatatlan és hasznos egyházi, mint társadalmi férfit, kinek emberi gyöngéinél bizony súlyosabbak a közhasznu tulajdonságai és tevé-

Leveled hazug álom
Hontalan vágy hordja,
S egyre több könny, több sohaj száll
Keletre, nyugotra.

Talajod rossz, a szélnek is
Erre van az útja,
Hogy lesz, mint lesz; csak az a jó
Mindenható tudja!

Hunyó méces a reményed,
Dülöben istápod.
Egyre csak fogy, alig van már
Hüségese barátod.

Csak a holló száll feletted,
A szél kószja társa,
Vad, halálos vijjogással
Veszted érzi, várja,

S nézek busan, vigasztalan
A látó határra:
Csak a szívem borong ottan,
Meg a holló szárnya,

Csak a szívem, csak a lelkem,
Meg a holló szárnya . . .
S mintha a bus őszi ködben
Ezer holló szállna!

(Debreczen.)

Ábrahám Ernő.

kenykedései, melyeket, hogy nem rejt véka alá, a mi különleges, zárkózott, vissza huzódós debreczeni viszonyaink között, dicsérni lehet. Sőt ezek miatt feledhetjük még az ő keresztjét, tudniillik a lovagkeresztjét is. . . Majd azt irtam. hogy — Amen.

Szabad Hajdu.

NAPI HIREK

Az Állami tisztviselők debreczeni és hajdúmegyei köre.

mint értesülünk, ma tartja igazgató választmányi ülését, a melyen a fizetés rendezésről szóló törvényjavaslat hibái tárgyában — különösen a leginkább háttérbe szorított bírói kar érdekeinek megóvására széles körű actióra készülnek. Mi a kik az állami tisztviselők jogos érdekeinek megóvására irányuló minden mozgalmat méltó figyelemmel szoktunk kísérni, ez alkalommal az állami tisztviselők ezen új, olvasóink előtt még kevéssé ismert nagyszabású egyesületének érdekében kívánunk szót emelni. Az alapszabályok értelmében e körnek célja az állami tisztviselők helyzetének javítására irányuló különféle törekvéseket közös irányban terelni, e célra az állami tisztviselők budapesti országos egyesületével egyetértőleg munkálkodni, a mi különösen az által jut kitejésre, hogy e kör tagjai egyuttal az országos egyesületnek is tagjai úgy, hogy ennek budapesti gyűlésein és congressusain rendes tagként részt vehetnek. Így e kör az országos egyesülettel vállvetve messzekiható tevékenységet képes kifejtetni a tisztviselők közös érdekeinek előmozdítására. Távlatos helyi célja segély alapot létesíteni s abból különösen az önhibájukon kívül, — betegség, halál, vagy más szerencsétlenség által sújtott állami tisztviselők, illetve családtagjaik részére segélyt nyújtani. Rendes tagja lehet az egyesületnek városunkban vagy megyénkben lakó minden tényleges szolgálatban lévő, ugyszintén a nyugdíjas, bármely állásban lévő állami tisztviselő vagy tisztviselőné, tehát az állami tanítók és tanítónők is, valamint a posta és táviráda hivatalnokok és hivatalnoknők, a kik 2 korona évi tagdíjat fizetnek, pártoló tag lehet mindenki, a ki egy korona évi tagdíjat fizet és alapító tag az, a ki egyszersmindenkorra 50 korona lefizetésére kötelezi magát, amely legkésőbb 3 év alatt szolgáltatandó be az egyesület pénztárába. A közvetlenül érdekelt állami tisztviselők és tisztviselőnők bizonyára kivétel nélkül sorakoznak az egyesület zászlaja alá, s mi e helyen inkább a más állásokban lévő közönséget kívánjuk felhívni, hogy ezen nagyra hivatott egyesületet részint pártoló tagokként, részint alapító tagokként minél számosabban támogassák! Bizonyára kevés van közöttünk olyan, a ki legalább is családtagok, rokonok révén érdekelve ne lenne, az állami tisztviselők kara a társadalom minden rétegét családi kötelékével áthálózván. Aláírási iverk a kör

ügyészénél, Dr. Kérészy Árpád ügyvéd irodájában (Piacz-utca 42.) állanak a közönség rendelkezésére.

Kerpely Kálmán előadása.

A debreczeni gazdasági tanintézet kiváló tehetségű és képzettségű. országosnevű igazgatója, lovag Kerpely Kálmán igazgató érdekes előadást tartott az O. M. G. E. dohánytermesztési bizottsága ülésén a kertidohányok tenyésztéséről. Az ülésen Desewffy Aurél gróf elnökölt és kiváló szakemberek voltak jelen. Kerpelynek a kertidohányra vonatkozó nézeteit nagy tetszéssel fogadták és a jeles gazdasz egyebek között kifejtette, hogy az újabb időben minden európai dohánytermő állam törekszik kerti dohányok termesztésére. Fölvívja erre a dohánytermelők figyelmét annyival inkább, mert Magyarország ezeknek — az ugynevezett cigaretta dohányoknak termesztésére valósággal predestinálva van. Elsőrendű szivaranyagot produkálni nem tud, ellenben a kerti dohányokban utólérhetetlen speciálisai vannak. Foglalkozott végül a dohánytermelésnél mutatkozó hibákkal, azok kiküszöbölésével, főleg pedig — mint a dohánykísérleti állomás vezetője, a nagylevelű dohányok termesztése körül szerzett tapasztalataival, különösen a zöldtrágyázással, a melynél a lehető legnagyobb óvatosságot ajánlja. Végül bemutat néhány a kísérleti állomáson termelt finom dohányfajtát. A mindvégig érdeklődéssel hallgatott s a végén zajosan megéljenzett előadásért a bizottság köszönetet mondott az előadónak.

Pikáns politikai hírt

közöl a Szegedi Napló. A következőket írja: A szabadelvűpárt táborában tudvalevően számosan vannak olyan képviselők, akik választóiknak megígérték, hogy semmi újabb megterhelést nem szavaznak meg. Ezek az urak titkos örömmel látják a függetlenségi párt obstrukcióját, s óhajtva remélik, hogy a javaslatokból semmi sem lesz. Ez esetben nem kell színt vallaniok. Vannak azonban olyanok is, akik tudomására hozták már a kormányuk, hogy ígéretük kapcsán szavazás esetén — nem szavazhatnak. Már most két eset áll előttük, vagy kilépnek a partból, vagy pedig a szavazás napján beteget jelentenek. Politikai körökben most azt beszélnek, hogy az esetben, ha a javaslatokat a függetlenségi párt keresztül engedné, ez a szabadelvűpártnak, legalább egyharmadrészt ágybadöntene. Ha jól tudjuk, sőt Barabás Béla az országházban állította is: — Dobieczy Sandor, a III-ik kerület képviselője is tett ilyen ígéretet; nos! itt az ideje a választóknak tett ígéretet beváltani.

Hajdudorogiak a miniszterelnöknél.

A hajdudorogi közbirtokos gazdák küldöttségét vezette tegnap Rákosi Viktor a képviselő a miniszterelnökhöz, kitől a képviselőtestület ama határozatát kérték jóváhagyai, amely kimondja, hogy a községi bíró és a közbirtokosság elnöki állása öszszeférhetetlen. A közgyűlési határozatot, melyet a megyegyűlés is jóváhagyott, a járás

főszolgabírája meglebbezte a belügyminiszterhez. Széll Kálmán miniszterelnök megígérte, hogy jóvá hagyja a közgyűlés határozatát.

Kapós szerző.

Az idei farsang ugyancsak gazdagon hozza a premiereket a debreczeni kamara költő titkárának, Szávay Gyulának. Február 22-én a Szegedi Dugonits irodalmi társaság műsorán szerepelt, mint a társaság régi ilusztris tagja s Szeged kedvelt fia, felolvasással. A Munka című dramolettjét a veszt-rémi, esztergomi, sátoralja-ujhelyi és nagykanizsai ipartestület kérte el a farsang folyamán való előadásra. A kassai jogakadémia polgársága Márczius idusa című 1 felvonásos ünnepi darabját adja elő márczius 15-én. A lugosi magyar dal és zene-egylet a másik márcziusi darabot, az allegorikus verses játékot kérte el előadásra ugyanakkorra. A kassai kereskedelmi ifjuság husvét másnapján rendezendő Rákóczi ünnepre hívta meg a költőt ünnepi verset mondani. A miskolczi ágostai nőegylet az Eleven Kalendarium-ot hozza színre márczius 7-én. A pancsovai műkedvelő-kör az Eleven Ujságot adja e hó végén, ugyanezt eljátszák Fehérgyarmaton is. A győri tanítónőképző leányai a Tündérmese című évszakregét adják elő előképekkel márczius elején. Végül a debreczeni Csokonai-kör kérte fel, hogy Rákóczi ünnepére költeményt írjon

Fényes Samu Debreczenben.

Kurucz Feja Dávidnak és „Bacsányi“-nak lelkes szerzője, Fényes Samu vendége lesz Debreczennek, hogy egy nap két helyt dicsőséget arasson. — Szombaton délután a Csokonai-körben tart felolvasást, bemutatja egy még előnem adott drámájának, a „Messiás“-nak egy részletét, este pedig a színházban tanuja lesz „Bacsányi“-ja első előadásának. A közönség remélhetőleg a Csokonai-kör felolvasó ülésén is, a szín előadásán is tüntető nagy számmal fog megjelenni, hogy a felolvasó asztal mellől is a színpadról is élvezze egy igaz magyar lelkű költőnek drámai alkotásait.

Thaly Kálmán és dr. Bakonyi üdvözlő távirata.

Dr. Thaly Kálmán és dr. Bakonyi Samu, Debreczen két első kerületének Kossuthpárti követjei, a parlamentben vívott nagy nemzeti harc lekötvén őket, nem vehettek részt a debreczeni függetlenségi párt bálján. De ha már személyesen nem jöhettek le, gondolatban velünk voltak és meleg-hangu sürgőnyi levélben kívántak jó-mulatást debreczeni hű elvtársaiknak. A szeretett két képviselőnk sürgőnyi megemlékezését lelkes örömmel vették tudomásul a párt jelenvolt tagjai és szép köszönő szavu sürgönyben köszönték meg a megemlékezést. Ezen körülmény méltatása a bálról adott tudósításunkból kimaradván, most utólag említjük fel.

Friedman József Amerikában.

Emlékeztében van még a közönségnek az a páratlan fuffanggal véghez vitt család, melyet Friedman József volt debreczeni szénkereskedő követett el pár hét előtt. Hamis váltókkal 11 ezer koronát csalt ki egyik debreczeni pénzintézetből és megszökött. A rendőrség nem tudta kézrekeri-

teni, nyoma veszett. Most — mint egyik regeli laptársunk írja — a váltóhamisító hirt adott magáról. Newyorkból értesítette Érmihályfalván lakó feleségét, hogy szerencsésen megérkezett és jól érzi magát.

A tanya óriása.

Közismert alak Szeged városában Német Pál, szegedi tanyaí földműves, akinek valahol 2 méter és 15 centi magasságban ül kevélyen a feje. Német Pálról tudva van, hogy a párisi világkiállításán is mint „nemzetközi látványosság” szerepelt, pedig akkor még csak tizenkilenc-husz esztendő volt. De nem a legjobb emlékek kötik őt a világváros-hoz. Legnagyobb baja az volt, hogy magának kellett főzni a kiállítási bódében, mert amit a francziák adtak neki, azt — aszondja — „a kutyám se önné mög”. Semmiért se menne el többet világcsufjának. Legjobb a magyarnak itthon. Meg is házasodott már és azóta az alsótanyai kapitányságban lakik élete párjával, Domonkos Etellől, aki nemcsak szívre, dolgos kézre, hanem alakra is illik hozzá. Már meg is áldotta az isten a frigyüket. Kislányukat Veronának hívják.

— Az is olyan nagy lesz, mint maga, Pál? — kérdezték az óriás embert a városházán, ahol a napokban valami ügyes-bajos dologban járt.

— Alighanem — feleli — mer más is kilóg a laba a pólyából.

Halálozás.

Polg. Béressy Mihály folyó hó 24-én esteli 6 órakor, életének 59-ik, boldog házasságának 27-ik évében 1 hetű, de különösen 2 napi súlyos szenvedés után történt gyászos elhunytat. Hült tetemet folyó hó 26-án, délután 3 órakor temették az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Csapó-utca 30-ik sz. háztól, a nagytemplomban tartott gyászima után a Péterfia-utcai temetőben. Az elhunyt polgárt bánatos neje: özv. Polg. Béressy Mihályné, Szathmáry Eszter; gyermekei: Mihály és Vilma; valamint számos rokonok gyászolják.

Vagdalkozó katonatiszt

ezimű híreben ezeket írja a Magyarország: Komáromból telefonon következőket jelentik: Gál Henrik 12. gyalogezredbeli főhadnagyot, ki Boldogi Gyula komáromi ipartestületi elnök házában lakott, meglátogatta tegnap három bajtársa: Linhart Karoly hadnagy, Feigl és Kelemen főhadnagyk, hogy a farsang utolsó napján kedélyesen elmulassanak. A katonatisztnek egész délután vidáman borozgattak Gál lakásán. 9 óra tájban aztán borközi állapotban kimentek az udvarra s ott lármázni és kurjongatni kezdtek. Boldogi, a háztulajdonosa, egyideig csak tűrte a mulatozók lármáját, de hogy a zaj nem akart megszűnni 10 óra után sem, amikor a lakók jórésze már nyugalomra tért, szükségessé látta Boldogi, hogy kimenjen az udvarra és a tiszturakat csendre intse. — Az intelem annyira dühbe hozta Feight főhadnagyot, hogy kirántotta a kardját és ezekkel a szavakkal rohant Boldogira:

— Te göthös, ezért meg kell halnod

És kardjával egy ütést mért Boldogi fejére, akinek jobboldali homlokcsontjáról az ütés következtében levált a bőr és a koponyacsont is jelentékeny sérülést szenvedett. — Boldogi a fejéhez kapva hátratartorodott, de Feigl főhadnagy ezrei még nem

elégedett meg, hanem két szurást is ejtett a Boldogi kezén, aki erre eszméletlenül rogyott össze. A nagy lármára elősiettek a házbelielk és a Boldogi kocsisat orvosért küldték. Szepessy orvos Lipsey műtőorvossal egyetemben hamarosan megérkezett és a veszedelmesen megsérült Boldogi sebeit bekötözte. Az orvosok konstataáltak, hogy a seb gyógyulása több mint három hónapot fog igénybe venni, ha ugyan a koponyacsonton ejtett sérülés nem okoz komplikációt. A garázdalkodó katonatisztet ellen a katonai hatóságnál megtették a főjelentést.

A légszeszgyár múlt évi jövedelme.

A légszeszgyár múlt évi zárszámadását ma mutatták be a tanácsnak. A világitási bizottság jelentését olvasták fel elsősorban. A világitási bizottság kegyelet-eljes szavakban méltatja a bizottság elhunyt tagjának Balogh Mihály volt főmérnöknek érdemeit, kinek elsősorban köszönhető, hogy a város a légszeszgyárat házikézelésbe vette és aki egyik legbuzgóbb munkása volt a bizottságnak. Örömeinek ad kifejezést, hogy a légszeszgyár váratlan magas összeget 78779 koronát jövedelmezett. — Köszönettel adózik a bizottság a légszeszgyár igazgatójának, Debreczeni Jenőnek, kinek szakszerű vezetése mellett elérhető volt az, hogy a múlt évi légszeszfogyasztás 1 millió köbméteren felülemelkedett. A magánfogyasztás a múlt évet 16% al multa felül. A tanács még arról is értesülést szerzett, hogy ez év első két hónapjában is rohamosan emelkedett a magánfogyasztók száma. A tanács magáéva tette a világitási bizottság jelentését és örvendetes tudomásul vette, hogy végre a sok városi vállalatok között akad egy vállalat, mely rövid két év óta, mióta a város kezelésében van, olyan meglepő szép anyagi eredményt ért el. A zárszámadást, a világitási bizottság jelentésével együtt kinyomatja a tanács és megküldi az összes bizottsági tagoknak.

Színházi reklám-függöny.

A színházi reklám függönyre egyre érkeznek be ajánlatok. A konkurrenzia ezen a téren is fokozatosan fejlődik. Ma Thiesen Arthur adott be ajánlatot, melyben 900 koronát ígér a színházi reklám függöny bérbeadásáért. A tanács ma tartott ülésén végkép elintézte a reklámfüggöny ügyét. Ki mondotta, hogy nyilvános arlejtést hirdet és a reklámfüggöny elnyeréseért a később meghatározott időben zárt ajánlatok adandók be. A pályázati feltételek elkészítésével a tanács Olah Károly tanácsnokot és Abraham László főügyészt bizta meg. Ismételten megjegyezzük, hogy midőn a tek. tanács a művészetek csarnokába hivatalosan és izléstele nélkül betolakodó üzér reklám nagydobosává szegődik, mit szándékozik cselekedni az ekként nyerendő jövedelemmel? Művészetre vagy konyhai kiadásokra fordítja-e? Es idegen gazdát engedvén be a közpénzen épült és fentartott színházba, elég balga lesz-e, hogy potom áron engedje be oda a jóízlelt sértő üzér reklámot? Vagy talán ez komolyan szükséges a nivó-emeléséhez?

Feljelentés Papp László ellen.

Debreczen város szeszkereskedésének vezetője Papp László ellen be-

adott feljelentés, melyet tegnapi számban ösmertettünk, nagy feltűnést keltett nemcsak a polgárság, de a hivatalos körökben is. A feljelentésben foglalt vádak olyan súlyosak, melyek, a polgárság megnyugtatósa érdekében, feltétlen l szigorubb és legerélyesebb vizsgálatot követelik. A megkároításáról, a városi vagyon jogtalan elvonásáról van szó és addig míg a vizsgálat tart és a tényleges helyzetet nem tisztázták, Papp László nem lehet vezetője a városi szeszkereskedésnek. Papp Lászlót a vizsgálat tartamára feltétlen fel kell függeszteni, annál inkább mert Papp László ellen jelenleg is vizsgálat van folyamatban egy másik ügy miatt; sőt nemrég a belügyminiszter rendeletére is folytattak vizsgálatot ellene: hamisított italok forgalomba hozatala miatt. Ez ügynek az iratai jelenleg a belügyminiszternél vannak. Mindezekután a városi ügyvezetés erkölcsi mocsoktaiansága és megbízhatósága is pártatlan vizsgálatot követel és a súlyos vádakkal szemben a polgárság megnyugtatósa a vizsgálat befejezéséig csak az szolgálhat, ha Papp Lászlót haladéktalanul felfüggesztik állásától. Különben, mint értesülünk, Puky Gyula főispán, a kihez intézték a Papp László elleni súlyos vádakkal terhelt feljelentést, a szigorú vizsgálatot haladéktalanul el rendeli a takarosnak mutakozó kis ügyletekben.

Huszonegy vármegye küldöttei Debreczenben.

A debreczeni méntelephez tartozó 21 vármegye kiküldötte tartott ma delelött 10 órakor értekezletet a vármegyház széktermében Losonczy Mihály miniszteri tanácsos elnöklésével. Az értekezlet célja a tenyészkerületek beosztása volt. Az értekezleten jelen voltak: a földművelésügyi miniszterium képviselőjében Losonczy Mihály min. tanácsos, gróf d'Orsay ny. ezredes, báró Podmaniczky Béla miniszteri titkár; Debreczen vár. képviselőjében Kovács József polgm. Király Gyula tanácsnok, Rickl Antal a gazd. egyesület elnöke, — Hutflész Kazmér a lótenyészbizottság elnöke; Hajdumegye képviselőjében Rásó Gyula aispán a hajdumegyei gazd. egyesület elnöke, Fogthuy János a lótenyészbizottság elnöke; a debreczeni méntelep képviselőjében Fadlallah El Hadad Mihály ezredes, Perczel Dénes százados, méntelep parancsnok, Abauj-Tornamegye képviselőjében Hammersberg László orsz. képviselő, Biharvármegyéből lovag Wertheimstein Alfréd; Gömörvármegyéből Farkas Ábris orsz. képviselő; Zólyomvármegyéből Radvánszky György orsz. képviselő; Szatmárvármegyéből Illosvay Aladár

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja „HARMAT CRÈME” arcszépítő és bőrpoló kenőcsét, mely teljesen ártalmatlan, nem zsiroz, tehát nappal is használható s az arcznak üdeséget, finomságot s hamvasságot kölcsönöz. Az arcot tisztítja és fehériti. Kiváló eredménnyel használható arc-vörösség, májfolt, sömör, szeplő s egyéb bőrtisztítatlanságnál, valamint napégette és szélkifujta arcznál s kéznél. 1 tégely Harmat-arcznak ára 1 kor. Hozzávaló Harmat szappan 1 db 70 fillér. Ajánlja továbbá HARMAT ARCZPORÁT (pouder), mely készítmény az kedik bármely más hasonló készítménnyel. Jól tapad s igen jól fed. Kapható fehér, rózsas és krém színben. Próbadozka Harmat powder ára 50 fl. Nagyobb doboz 1 kor. és 2 kor.

főjegyző és Schweitzer Gábor ny. ezredes; Jasz-Nagy-Kun Szolnok vármegyéből gróf Szapáry György és dr. Benkő A. főjegyző, Borsod vármegyéből Miklós Ödön orsz. képviselő és Melezer Gyula alispán; Zemplén vármegyéből Dókus Gyula alispán és Vladár Emil; Nógrád vármegyéből Nagy Mihály alispán, Ibl Felix gazd. egyesületi titkár; Maramaros vármegyéből Lika Sándor állami állatorvos, Bereg vármegyéből Bay György; Szabolcs vármegyéből Liptay Béla, Ugoesa vármegyéből Lator István. Az értekezleten megállapodtak abban a tervzetben, a hogy a kerületek beosztását akarják. Az értekezlet javaslatát a földmívelésügyi miniszterhez terjesztik fel és az ott május hóban tartandó ankéten határoznak végképen a kerületek beosztása iránt.

Régi igazság . . .

Vers, de igaz! El lehet ezt mondani a Kassa város levéltárában található, 1651-ből keletkezett öreg protokollum szélére jegyzett dévaj versikéről. A komoly öreg írás szélére bizonyosan valami tréfás iródiák jegyezhetette oda a következő versbe foglalt régi igazságot:

Április szele,
Fűzfa levele,
Leányok szerelme,
Szalma tüze,
Nagy urak kedve:
Nyulháton jár . . .

Szorul a kapcza.

Ilyen czim alatt tárgyalta a «Debreczen»-ben felelős szerkesztőnk azt a pocskondiás, névtelen kormányparti plakátot, melyet a nyomdajelzés szerint, az Athenaeum nyomdájában nyomtak volna és mely szemérmetlenül rágalmazza, gyalázza a függetlenségi pártot a nép előtt; mert e labanczszózat „A magyar nemzethez” van intézve, csakugyan maszlagolták is azzal a vidéket. E mocskolódó írásról és ferdítésekről a Debreczen utján vettek tudomást a függetlenségi párt több képviselői; sőt a függetlenségi párt tegnap tartott nagy értekezletén is szóba került az. Ugyanis, mint a fővárosból írják, Benedek János bemutatott egy fölhívást, melyet állítólag a kormány nyomtatott az Atheneumban és amelyet a vidéken osztogatnak mostanában a nép között. Ezen a plakáton a függetlenségi párt le van becsmélve a sárga földig. Emiatt fölszólalás is lesz a Házban. A függetlenségi párt ugyanis elhatározta, hogy a plakátok miatt felelősségre vonja a kormányt. . . Valóban szorulni fog a kapcza . . .

Báró Wesselényi Ferencz a függetlenségi pártban.

A nagy Miklós báró unokája, a kiváló magyar érzésű báró Wesselényi Ferencz zsidói nagybirtokos, a család hagyományait átérzve, a nemzet ezen válságos napjaiban a független Kossuth párthoz csatlakozott. Belépett az országgyűlési függetlenségi és 48-as Kossuth-párt kültagjai közé és ugyanekkor még a következő érdemes hazafiakat vették fel a kültagok sorába: Szalay Károly ev. ref. főgimn. tanár (Budapest), Rónay Péter földbirtokos (Nógrád-Berczel), dr. Sárkány Miklós üdvéd (Marosvásárhely), Ady Samu ref. lelkész (Ákosfalva), Kalas István ref. lelkész (Albis).

Uj óvoda.

A következő sorok közlésére kéréstünk fel: Az Abeles-féle elemi és polgári leányiskola igazgatósága ez uton értesíti a t. szülőket, hogy jövő hó azaz márczius 16-án az intézet helyiségében (Hatvan-utca 23.) egy a kir. tanfelügyelőség által engedélyezett óvodát (fiúk és leányok részére) nyit. Az intézet jó helyiségen kívül szép fásított udvarral és külön tagas játszóhelyekkel bír. Különös figyelmet kíván az intézet fordítani a gyermekek felügyeletére és testüket fejlesztő egészséges mozgásra. Beiratkozások délelőtt 11—12-ig és délután 4—5-ig az igazgatósági irodában fogadtatnak el.

Lopás a kórházban.

Nagyszabású lopást követtek el a kórházban. A kórház egyik alkalmazottja behatolt abba a kamarába, hol a férfi betegek ruháit őrzik, és mintegy 300 korona értékű ruhát ellopt. Régen űzi a lopást, amelyre csak tegnap jöttek rá. A kórház gondnoka jelentést tett a lopásról a rendőrségnek. Mile Pál r. fogalmazó házkutatást tartott az aszszony lakásán, és a lopott ruhák egy részét meg is találta. A vizsgálatot folytatják.

A Magyarországi munkások

rokkant- és nyugdíj-egylete debreczeni fiókjának elnökségétől kéréstünk fel a következő köszönő sorok közlésére:

Tekintetes szerkesztőség!

Tisztelettel felkérjük, szíveskedjék becses lapja útján az alábbiakat a nagyérdemű közönséggel tudatni. — A M. A. Vasutak debreczeni műhely mozdony szereldejének személyzete által rendezett társas összejövétel alkalmából, a rendezőség tizenöt korona összeget, mint az említett összejövétel jövedelmének feleslegét hozzánk volt szives beküldeni, azon utasítással, hogy ez összeg a Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylet debreczeni fiókjára kezelésében álló özvegyek és árvákat segélyező alapjára fordíttassék. E nemes tett is méltán sorakozhatik mindazon hazafias és emberbarati események között, mely a debreczeni gépjavitó műhely vezetőségének és munkásságának hazafias gondolkozását nemes érzelmét mindenkor jellemzi. Midőn e nemes szívből sugallott adományt a nyilvánosság előtt nyugtázzuk — egyletünk nyomorba jutott özvegyei és árvái nevében fogadják a humanus adakozók halás köszönetünket. A Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíj-egylete debreczeni fiókpénztára nevében: Kalla Jakab elnök.

Felülfizetések a postások bálján.

A folyó év február hó 14-én megtartott posta-táv. altisztek és szolgák által özvegyeiket és árváikat segélyező és temetkezési egyesületük javára rendezett postásbálon felülfizettek: Dr. Wolafka Nándor püspök ur, Popovics István posta- és táv. flgy., Szeredi József 10—10 kor. Bekény Péter, P. Nagy Árpád 6—6 kor. Csát Zsigmond pt. flgy., Szabó Mihály, Hegedüs Sándor, Liszka Nándor, Kontsek Géza, Reichmann Ármán, Rosinger Lajos, N. N., Donogán és Somosy. Ipar- és Kereskedelmi bank, N. N., Berger Henrik, Materny Lajos, Vinnay Géza, Áron Miksa, Rosenber A. és Fia, 4—1 kor., Holländer A. és Fia, Nagy Imre, 3—3 kor., Kaiser Mária pm. (Egyek) Falk Lajos, Batori N., Karap Mór, Vallerslein Fülöp és Fia, Füleki Pal, Scháger Károly, Oláh István, Dr. Hollander Dezső, Keryes Károly, Lilchtblau Albert, Dr. Veisz József, Vecsey Viktor, id. Kertész János, Groszmann Ignátz, özv. Vértesy Lajosné, Molnár Albert T., Csege, Deli István, Fáy Ilona pm., Szilágyi Károly ügyvéd, Riesz Lilona pm., Szikszai Józsefné, Kemény János, Kányási István, Kameráth Gyula, Bartha István, Boczasek Ignátz, Szabó Bálint,

Szentesi Pál, Böszörményi Sándor, Ulmai Károly, Turcsányi N., Horváth Etel, (E.-Farmos), — Hoffmann és Kronovitz, Ft. Varju Lajos 2—2 korona., Havas David, Ungár Albert, Czégény István, Nagy Sándor, Botos Sándor, Csóka József, Szilva Ödön, Lengyel János, Hüse György, Brünn Zsigmond, Pesits Sándor, Trigarczki Lajosné, Ekstein Ignác, Darvas Miksa 1—1 kor., N. N. 80 fillér, Stern Lajosné, Szilágyi Gábor Kálmán János 40—40 fillér. Összesen 198 korona. A mely adományokért és felülfizetésekért fogadják a fent elsorolt nemes szívű urak és urnők „Segélyező egyletünk” nevében leghálásabb köszönetünket. A rendezőség.

Véres utcái harc Sztambulban.

Sztambulban az elmúlt hétfőn véres és izgalmas utcái harc folyt le török katonák és bolgár lakosok között. — A török rendőrök megtámadták egy bolgárak által lakott házat. A bolgárak rátüzeltek a rendőrökre, akik viszonzták a tüzelést. A rendőrség azonban csakhamar kénytelen volt visszavonulni, mire katonaság vonult ki és az ostromolta meg a házat. Heves ütközet fejlődött ki, amelyben több katona elesett. Néhány golyó célt tévesztve, járőröket is megsebesített. A katonaság vegre rohammal vette be az épületet. A harc színhelye ekkor a ház belseje lett. Vértagyasztó kiáltások hallatszottak belülről. Több katona elesett, nyolcz pedig megsebesült, tizenkét polgári ruhába öltözött emert részben holtan, részben életveszélyes sebekkel hozták ki az épületből.

Hegyi Antal levele.

Hegyi Antal, volt csongrádi plébános, aki néhány hónappal ezelőtt Amerikába vitorlázott, levelet írt a Tiszavidek czimű csongrádi lap szerkesztőjének. A levélben a többi közt ezt írja: A magam részéről annyit mondhatok, hogy újévi ajándekul a fraporti plébániát kaptam az amerikai magyaroktól, kik egy nagy küdötség által ajánlottak föl ezt az állást itt Ohio allamban. A sorsnak különös szeszéiye, hogy január 5-én, mikor a püspöki kinevezést megkaptam a fraporti plébániára. South Bellehembé is meghívtak plébánosnak Penszilvánia allamban. — En azonban Fairport mellett maradtam, mert a south-bellehemi jobb és fényesebb plébánia ennél és oda könnyebben kapnak papot, mint Fairportra. Fairport Klevelandtól északi irányban fekszik az Erie tó partján, Klevelandtól villamos vasuton két órányira. Lakosainak száma 3000-re tehető, kik legnagyobb részt Ung- és Zemplénmegyéből származó magyarok. Alig hallani itt mást, mint magyar szót. Sokkal kevesebben vannak a finnek, kik Oroszországból származtak ide, s két részre vannak szakadva, a temperenczek (kik nem isznak szeszest italt) és a nem temperenczek, (kik a sárga földig leiszszak magukat) osztályára. Ezek luteránusok, de papjuk csak a temperenczeknek van. Ezekon kívül van még itt néhány tót és angol család. Fairportnak van négy temploma, két nagy emeletes állami népiskolája, mindenik 8—8 tanteremmel. Villamos és gőzvasutja, villámvilágítása és vízvezetéke, mely arany tiszta vizét az Erie-tóból kapja. Háza csaknem kivétel nélkül emeletesek, de persze: amerikai szokás szerint faból vannak építve, mert itt valóságos favilág van és a fa a legolcsóbb építkezési anyag. Építkeznek itt tél közepén is szélében hosszában. En is ilyen emeletes faházban lakom, melyet a hitközség bérel, mert az új paplakást csak a jövő hónapban kezdik építeni.

Majtényi és Zengevald cég

mai lapunkban közölt hirdetésére felhívjuk a t. olvasóink szives figyelmét.

Debreczeni rövid hírek.

Debreczen város gazdasági bizottsága tegnap délután ülést tartott. Foglalkoztak a legelőbér hátralékok ügyével. A legelőbér hátralékok behajthatóságának felülbíráásával a közgyűlés a gazdasági bizottságot bízta meg. A tegnapi ülésen 6—7 ezer korona hátralékot bíráltak felül s a névsorból megállapították, hogy az összeg fele legalább is behajtható. Tárgyaltak továbbá **M a n d e l Jenő** városi földberlő kérelmét, ki kérte, hogy a régi bérlőtől átvett épületek árát a bérösszegekből **l e v o n h a s s a**, az épületek így a város tulajdonába menvén át **A bizottság** nem hajlandó az épületek megváltásába belemenni. Végül a dülöutak rendezésére és egyes birtokok határkövel való ellátására vonatkozó **Aczél Géza** féle tervezetet tárgyalták és fogadták el. E szerint 10 éven keresztül 2000—2000 koronájába kerülnek a városnak ezek a munkálatok. — **A debreczeni orvosok** tegnap este, mintegy negyvenen, társasvacsorát tartottak az Angol királynő külön ermében. — **Ügyészségi megbízott.** Az igazságügyi miniszter **Kalmánchey Kalman** debreczeni kir. ügyészséghez besorozott bírósági aljegyzőt a debreczeni kir. ügyészség kerületében királyi ügyészi megbízottul nevezte ki.

Mindenki tudja,

hogy a **Mauthner-féle** impregnált takarmány-réparag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a **Mauthner-féle** magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

A Korona Takarékos és hitelszövetkezet

1903 ik évi jan. 1-én megnyitotta a 3-ik évtársulatát. Ezen új évtársulatra a beiratkozások a szövetkezet **Piacz-utca 6. sz.** alatti helyiségében teljesíthetők. Minden törzsbetét után **hetenként 1 korona** fizetendő. Az intézet előnye: **törzsbetétei 6 százalékot jövedelmeznek**, kötelező heti betétekkel előmozdítja a takarékosagot, továbbá minden törzsbetét után **200-260 korona kölcsön kapható**. Miután a szövetkezet a kölcsönnek külön visszafizetését nem kívánja, hanem a heti betétekkel törlesztődik, így a szövetkezet kölcsönei könnyű visszafizetési módozat által különösen előnyösek kereskedőknek, iparosoknak, mezőgazdáknak és hivatalnokoknak egyaránt. **A kölcsönök kezesség mellett, betáblázásra és biztosítékul elfogadható értékekre adhatnak.** A két évtársulatba beiratkozott 1529 tag heti 6948 korona befizetéssel. A befizetett tőke 464,721 korona. **A belépés ez idő szerint még mulasztási illeték nélkül történhet.**

CSARNOK.**Ruth eljegyzése.**(Irta: **May György.**) 6.)Fordította: **Biró Irén.**

A kastélybeli társaság ebédig két taggal növekedett. A baró régi barátja és tanácsadója **Dr. Mangold** ügyvéd érkezett meg és vele együtt **Stratteneck Ferdinánd** unokatestvére **Hollunder Hans** gróf.

A fiatal gróf lármás, élénk és csupa életkedvű volt, épp most jött az egyetemről. Befejezte a tanulmányait és másik címje mellé a jogtudományi doktori címet is hozzatette. Könnyen hevülő szíve volt, s fiatal nőjébe feltétlenül beleszeretett volna, ha **Ruth**, ki ebéd alatt szomszédnője volt, annyira le nem kötötte volna a figyelmét. **Traun szembe ült velök**, s hallgatta **Barton** kisasszony és **Mangold** ügyvéd társalgását munkásegyletekről s vasutépítésről, s mindemellett **Ruth** **Hans** tréfáit sem hagyta felelet nélkül. **Rudolf** allhatatosan hallgatott és azt gondolta, hogy sápadt arcához es sárgás hajához mily rosszul áll **Ruth**nak fehér ruhája.

Forró és hosszú volt a nap, úgy hogy délután a mezőn hűvösnek tetszett az időzés s ott elég kellemes volt a társasjátékokra míg be nem sötétedett; ekkor **Melanie** rokonával együtt indult a kastély felé. mi alatt **Barton** kisasszony és a fiatal gróf előttük versenyt futottak.

— Hány éves az ön barátnője? kérdezte **Rudolf** a bárónét.

— Ez oly kérdés, melyre tulajdonképen nem kellene felelnem. De már úgy is elfesegtem **Ruth** menyasszonyságát, s így elárlhatom korát. Ő huszonöt éves.

Vajjon hogy néz ki a völegény, gon-

dolta hirtelen **Traun**. A mennyiségtan tanára! Különös, hogy mint menyasszony egy másik fiatal emberrel versenyt fut, karikat dob, labdázik; és mindezt oly odaadással teszi, mintha csak tizenhat éves volna.

Barton kisasszony hangja szakította meg töprengéseit. Ez a hang mély volt, kellemesen csengő és kissé bánatosan hangzott; illett a szemeihez, de hajával ellentétben volt. Ez a hang feltűnt **Rudolf**nak mikor először hallotta beszélni, később is megragadta figyelmét és mindig különös hatása volt reá, ha hallotta.

— Az ilyen fiatal ember, mint ön, tizszer is megteheti ezt az utat, a nélkül hogy elfáradna, szölt **Ruth**.

— Miért kell önnek mindég szememre vetni azt a három évet, melylyel ön hamarabb megpillantotta a világot, mint én? mondta a gróf.

Rudolf csodálkozása ismét nőtt; tehát nem titkolja el korát.

— Természetes, hogy így kell tennem. Hol maradna a tekintély, ha úgy viselném magamat, mint egy barát, s nem úgy mint egy öreg kisasszony.

Rudolf a kelletténél sokkal jobban érdeklődött **Barton** kisasszony körülményei iránt. Megtudta, hogy atyja magasabb rangú katonatiszt volt, hogy árván maradt, s egy öreg nénjével lakik a gyermekek iránti szeretetből, s mert munkára hajló természete ellenkezett a kisvárosi tétlen, nyárpolgári étellel, de nem szűkségből, tanítónő volt egy st. **oswaldi** intézetben. Különös lény, természetes modora, eleinte mint sajátságos kaczárság tűnt föl előtte, mert nem hitte azt természetesnek. De pár nap múlva már tudta, hogy ez nem tettetés; vidámsága, őszinte, bátor modora, nem korai tapasztalatot eredménye, hanem függetlenül gondolkozó elme kifolyása.

(Folyt köv.)

Fél órával reggelizés előtt
már $\frac{1}{2}$ pohár
IGMÁNDI keserűviz.
Kitűnő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó.
Könnyen bevehető, émelygést nem okoz.

Kapható mindenütt, úgy a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerésznél **Komáromban**, üvege 60 fillér.

Minőségileg kéretik össze nem téveszteni más olcsóbb fajta keserűvizekkel s beszerzésénél határozottan **Schmidthauer-féle Igmándi viz** kérendő.

Raktárak **B u d a p e s t e n** **Édeskuty L.** és **Lux M.** cégeknél.

Export Amerika és Angolországba.

Báli toillettek és jelmezek tisztítását

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen
Széchenyi utca 42.

Vidéki tudakozódásokra azonnali válasz.

Szerkesztői üzenetek.

Több jóbarátunk és ösmerősök. A levélben, mint szóval kifejezett szívélyes üdvözlőket, figyelmet hálásan és ezuton köszönöm meg. A V. H. O. Sz. érdemes igazgatóságának bizodalmat lelkiösmeretes, buzgó munkámmal igyekezem kiérdemelni. Tehát ismételtelen köszönöm a csekélységet ezen alkalomból üdvözlő jóbarátok és ösmerősök kedves figyelmét és rokonérzését.

B. J. Hajduszoboszló. Csak most szakíthattam annyi időt, hogy becses levelére feleletet adjak. A szövetségbe való beiratkozás végett a V. H. O. Sz. szegedi elnökségéhez, Kulnyi Zsigmond elnökhöz fordulhat az esetben, ha bizonyítani tudja, hogy három éven át hivatásszerűleg foglalkozott az újságírással. Egyébként derék lapjokat élvezettel olvasom. Változatos és független magyar szellemben van szerkesztve.

Csurka István urnak Helyben. Abban a szerkesztői üzenetben, melyre mai becses levelét válaszul küldte, határozottan ki volt fejezve, hogy a közlemény érdekes és sajnáljuk, hogy az érdekes közleményt nem közölhetjük, mert azt már más lapnak is átméltóztatni adni; én pedig ilyen körülmények között hasonló folytatásos cikkelyeket nem adok közre, sőt a szóban forgót sem adtam volna közre, ha eleve tudom, miszerint ez más lapban vagy lapokban is közölve lesz. Itt tehát szó sem volt arról, mintha oly pellengért akartam volna állítani, miszerint tisztelt uram hiúságból adogatta oda a lapoknak azokat az érdekes közleményeket. Tisztelt uram a választmány határozata értelmében járt el, e tekintetben tehát nincs oka érzékenykedni; de viszont nincs oka és joga engem sem kioktatni a szerkesztői teendőm és kötelességeim felől. Ezt tisztelettel és minden harag nélkül utasítom vissza; mert nekem elvem az (szerkesztési elvem), hogy a beküldött közleményekhez hasonló nem közérdekű (bár érdekes) folytatásos írások közlésébe nem megyek bele, ha azok más helyilapnak is áttettk adva és e fölött nem vagyok hajlandó senkivel sem további disputába bocsátkozni; bárha az öreg dalárda ezen ze emüvészet, mint nemzet történeti szempontokból érdekes, becses vállalkozását nálamnál senki sem becsüli magasabbra. Ahhoz pedig, hogy tisztelt uram valaha szintén volt szerkesztő — engedje meg! — nem gratulálok; mert jelen esetben is az a tanulsága, miszerint a szerkesztői kenyér keseredett kenyér és az a jámbor szerkesztő, hol a felesleges jótanácsok, hol képzelt sérelmek felpanaszolása folytán, hol a könnyű róptu kritika miatt egész sós-keserű tengerit kénytelen magába nyelni. Ehhez pedig gyomor is kell, hál' Istennek, az enyémet még a debreczeni fonáságok sem rontották egészen el. Tehát legalább mi ne rikassuk, ne boszantsuk egymást tisztelt művész és író kollega, de szót értvén, mondjuk inkább, hogy béke velünk.

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező **legolcsóbb árakban.** Maradékok féláron.

Eladó Egy jókarban levő Bösendorfer zongora 60 frtért, több függő lámpa és egy tükrös fogas és esőernyő tartó, értekezhetni Miklós-utca 11.

Kiadó Kossuth-utca

29 sz. alatt egy udvari butorozott szoba.

A legfinomabb asztali liköröket,

u. m. Chartreuse-t, Benedictine-t, Curaçao-t, Vanille-t stb., legjobban és legjutányosabban mindenki maga készíthet

Schrader Gyula likör-töltéseivel.

Schrader Gyula, Feuerbach-Stuttgarban. Egy töltés elegendő 2 1/2 liter mennyiségű likör készítésére. Az egyes töltés ára a kívánt likör néme szerint 80 fill., 1 kor. 20 fill. A prospectust bermentesen megküldi Maager W. Wien, III/3. am Heumarkt 8., főraktár Ausztria-Magyarország részére.

UJ ÜZLET

UJ ÜZLET.

Van szerencsénk a t. közönséget ertesíteni, hogy **Debreczenben, Piacz-utca 48. sz. alatt, Szent Anna utca sarkán**

ÁCS TESTVÉREK

törvényszékiileg bejegyzett czégünk alatt egy a mai kor minden követelményének megfelelő **rőfös, nőidivat és rövidáru üzletet**

nyitottunk, hol is állandóan nagyválasztékot tartunk;

**Női ruhaszövetek,
Jó mosó cretonok,
Francia és delain batisztok,
Kész blousok,
Fehérneműek,**

**Szepességi vásznak
Asztalneműek.
Függönyök,
Ágyterítők,
Paplanok,**

valamint mindennemű női és férfi szabó kellékek, csipkék, szalagok és diszekből.

OLCSÓ ÁRAK melletti előzékeny kiszolgálást ígérve, a n. é. közönségnek szives párfogásáért esedezőnk.

Teljes tisztelettel **Ács Testvérek.**

UJ ÜZLET.

UJ ÜZLET.

Egyedül valódi angol

Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebb bajoknál is. 2. Kitérő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyítja a gyomor szélgyörsöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyít a Hämorrhoidákban, szeliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, fűres fogaknál és szájröthadások s általában minden fog- és szájbajoknál, megszűnteti a felbűffögést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiű éseknél, megszűnteti a fejfájást, szakgatast, rheumát, fűbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apácza-védjegyre!** Hamisi á októl legjobban óvakodunk, ha **egyenesen** gyáramból Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Hercegovinában 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetük. Szétküldés előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Gyógyszer A. Thierry balzsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb nem árt a szernek fagy, sem meleg s ezáltal téleu nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van, s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utazásokhoz nyulni, melyért csak haszontalan elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készületben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitérő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. C. im:

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pragradá bei Rohitsch-Sauerbrunn.

Főraktár: Budapest Tőők József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészknél.

Schicht-szappan

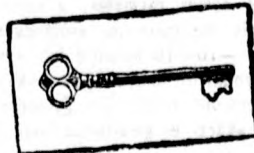
Védjegy

szarvas

vagy

kulcs

legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Minden ártalmas vegyítéktől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon a **Schicht** név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.

KOVÁCS SÁNDOR

mérnöki irodája

Debreczenben, József
kir. herczeg-utca 13. sz.

Elvállalja a mérnöki foglalkozás körébe vágó mindennemű munkálatok tervezését, építés vezetését és felülvizsgálását.

Mindennemű műszaki kérdésben szakértői véleményt ad.

Leszállított árak!

Ritka alkalom!

Az idény előre haladottsága miatt az összes **ŐSZI és TÉLI** női-ruha és **costüm** szöveteinket, mosó bársonyainkat, bluz, ruhaselymeinket a meddig a készlet tart mélyen leszállított árak mellett árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa

divatáruháza

DEBRECZEN, Kossuth-utca 5.

Üzlet nagyobbítás és cégváltás.

MAJTÉNYI és ZENGEVALD rőfös és rövidáru kereskedése
Debreczen, Piacz-u. 14. (Bika szállodával szemben.)

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy az eddig nevem alatt fennálló cégembe Heidenhofier Majtényi Pál ur beépített s üzletüket a mai naptól

Majtényi és Zengevald

törvényszékiileg bejegyzett cég alatt tetemesen megnagyobbítva tovább vezetjük. A midőn megköszönöm a n. é. közönség becses pártfogását, kérem, hogy azt társas cégünk részére is szíveskedjék fentartani.

Egyben ígérjük, hogy minden igyekezetünk oda fog irányulni, hogy t. vevőink bizalmát a legjobb áruink szolid kiszolgálásával mielőbb kiérdemeljük és azt maradandóan biztosítsuk.

Teljes tisztelettel

Zengevald Géza.

A Majtényi és Zengevald cég beltagja.

Unghváry László

(Czegledi) 300 holdas bor termő szőlőtelepenek, továbbá gyümölcs- és szőlőfaiskolájának árjegyzéke megjelent hol 5 krajczártól fellele nemis csemefék, 2 forinttól fellele sima és gyökeres szőlővesszők, továbbá — 10 — 18 forinttól fellele saját termésű rendkívül finom újborok, kaphatók Ezenkívül mindenféle gyümölcsfa, vadonca, akác- és gleditschia-csemetek. Tessék árjegyzéket (borról is) kérni.

Üzlethelyiség változás!!!

Van szerencsém értesíteni, hogy

kályha- és vasbutor-raktáramat

Hatvan-utca 2. sz. a. házamból piacz utca 27. sz., városi bérházban (volt Mendelovits üzlethelyiség) a városi székházzal szemben helyezem át.

Ujberendezés alá kerülő raktáramban nemcsak porcellán-, vas- és Meidinger rendszerű kályhákat, vasbutorokat, fürdőkádakat, jégsekrényeket és fényezett árukat tartok fenn dus választékban, de felszerelem azt minden igényeket kielégítő konyhafelszerelésekkel, nickel és nickelirozott árukkal és vadászati czikkekkal. Lőpor elárusítácom is ezen helyiségbe lesz.

Eddig tanusított bizalmaért és pártfogásáért hálás köszönetemnek kifejezést adva s kérve azokat a jövőre is részemre fentartani, vagyok kiváló tisztelettel

TÓTH GYULA,

vaskereskedő.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostáva szemben.

15958